

Rjava cipa *Anthus campestris* gnezdi tudi na Notranjskem

Tawny Pipit *Anthus campestris* breeding also in Inner Slovenia

Slavko POLAK

Na možnost gnezdenja rjave cipe na visokokraškem pašniku nad Koritnicami me je pred leti opozoril J. Gregori, ki jo je tam videl s hrano v kljunu. Sam sem jo prvič opazoval približno na istem mestu 11. 5. 1990, vendar pa ta datum še vedno dovoljuje tudi ptice na selitvi, tako da možnosti gnezditve nisem posvečal pozornosti.

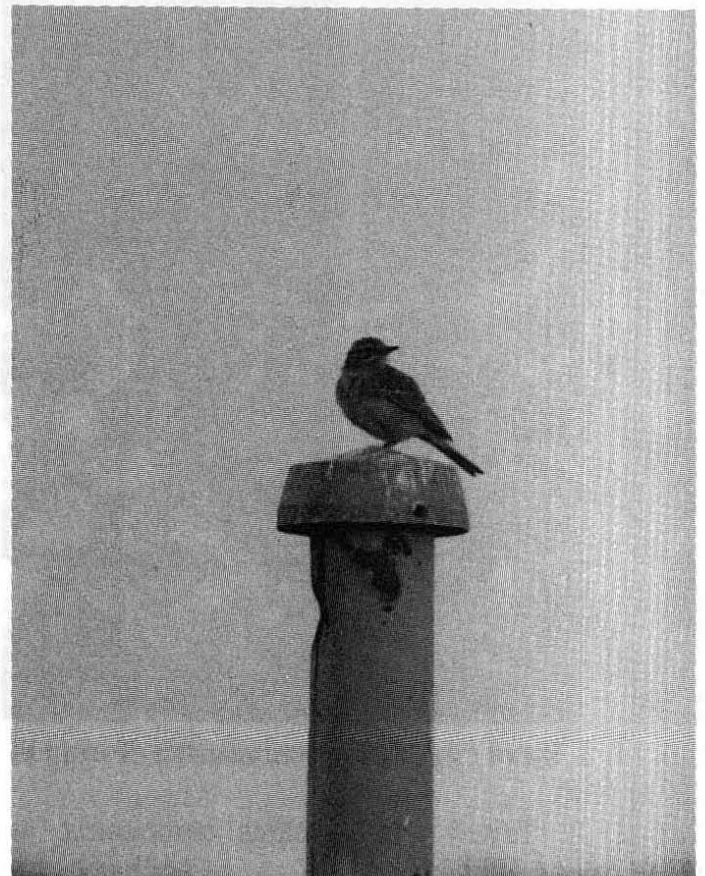
Nedaleč stran, na vojaškem tankovskem strelišču, smo 2. 6. 1990 z B. Mozetičem in P. Trontljem popisovali ptice. Tu je vojska izravnala več manjših gričev, tako da so nastale večje, razgajene, peščene površine z bornim rastlinjem. Še pred sončnim vzhodom nas je sredi peščene ravnice, na vrhu suhega grmička, prav tako po »srakopersko« pričkala rjava cipa. Determinacija se je potrdila, ko smo se ji približali in je v letu pokazala značilnosti družine *Motacillidae*. Tu smo poleg rjave cipe opazovali še pojoče kupčarje *Oenanthe oenanthe*, slegurje *Monticola saxatilis*, poljske škrjance *Alauda arvensis* in rjave srakoperje *Lanius collurio*. Na tleh, nekoliko bolj poraslih s travo, pa še hribske škrjance *Lullua arborea*, velike strnade *Miliaria calandra*, rumene strnade *Emberiza citrinella*, mlinarčke *Sylvia curruca*, prosnika *Saxicola torquata* in številne ptice, ki so to področje le preletele.

Ker je kazalo na možnost gnezdenja rjave cipe, sem poligon ponovo obiskal 10. 6. 1990 ob zori in opazoval dve cipi na dveh ločenih možnih gnezdiščih.

Obe sta ob sončnem vzhodu prileteli na zelo izpostavljeno mesto, suho vejo in kovinski drog, si približno petnajst minut urejali perje in kasneje razmehoma daleč odleteli.

Gnezdo sem zaman iskal. Sploh pa je zadrževanje na strelišču nevarno. Pravzaprav je civilnim osebam dostop prepovedan. Iz literature je znano, da je gnezdo na tleh, pod šopom trave, in da je napravljeno iz kupčka suhih trav in koreninic. Zanimivo je, da naj bi bil vhod v gnezdo ponavadi obrnjen proti severu ali vzhodu.

22. 6. 1990 sem fotografiral rjavo cipo

na železnem drogu, kamor je, kot vse kaže, sedala vsako jutro ob svitu. Že tako, na oko, je očitno večja od drevesne cipe *Anthus trivialis*, je peščene barve, samo obnašanje pa prej spominja na pastirice. Prav tako spominja na belo pastirico *Motacilla alba* tudi dvo-zložno oglašanje v letu. Na tleh so rjave cipe živahno tekale okrog šopov trave in z bilk obirale žuželke.

Verjetnost gnezdenja rjave cipe na tem področju se je še podkrepila 11. 8. 1990, ko sem opazoval jato osmih (8) ptic, med njimi dve mladostni z lisami na prsih, vendar opazno manj očitnimi kot pri drevesni cipi. Na istem mestu so se namreč hranile tudi drevesne cipe, ki so odletele, ko sem se nekoliko približal, medtem ko so rjave cipe le obmirovale in čez čas nadaljevale z aktivnim hranjenjem.

Rjavo cipo dobimo na slovenski obali, Kraškem robu (D. Tome in A. Sovinc –

Slika 1, 2: Rjava cipa *Anthus campestris*, Koritnice 22. 6. 1990.

Fig. 1, 2: Tawny Pipit *Anthus campestris*, at Koritnice on 22nd June 1990

ustno) in na sežanskem Krasu (Šere 1980). Omenjeno nahajališče (05/44) je na nadmorski višini 600 m, kar očitno za gnezdenje ni moteče, pač pa je nujna z rastlinjem siromašna, peščena ravnica. Glede na to, da bi takšen biotop lahko našli še kje drugje v Sloveniji, obstaja možnost, da je vrsta razširjena bolj, kot nam je znano.

LITERATURA:

HARRISON C. (1988): A field guide to the Nests, Eggs and Nestlings of European birds. COLLINS, London.

PERRINS C. (1987): New Generation guide to the Birds of Britain and Europe. COLLINS, London.

ŠERE D. (1980): Rjava cipa; *Acrocephalus*: letnik 1, št. 4, str. 59.

Slavko Polak, Koritnice 65, 66253 Knežak

POVZETEK

Rjava cipa prebiva na razgaljenih, vendar utrjenih zemljiščih, ki v Sloveniji nastajajo večidel kot posledica človekovih dejavnosti. Tako je najbolj znano prebivališče rjave cipe v opuščnem delu Sečoveljskih solin. Avtor je opazoval dve domnevni gnezdilki na vojaškem poligonu pri Knežaku. Gnezda ni našel, pač pa je v začetku avgusta opazil jato 14 ptic.

SUMMARY

Tawny Pipit lives in open but downtrodden grounds which have in Slovenia originated mostly due to man's various activities. The best known breeding habitat of this species in Slovenia is the deserted part of the Sečovelje Salinas. The author observed two supposed breeders at a military training ground near Knežak in Inner Slovenia. No nest was found, but a flock of 14 birds was seen by him in early August 1990.